

IKTINOSPRIJS 2021

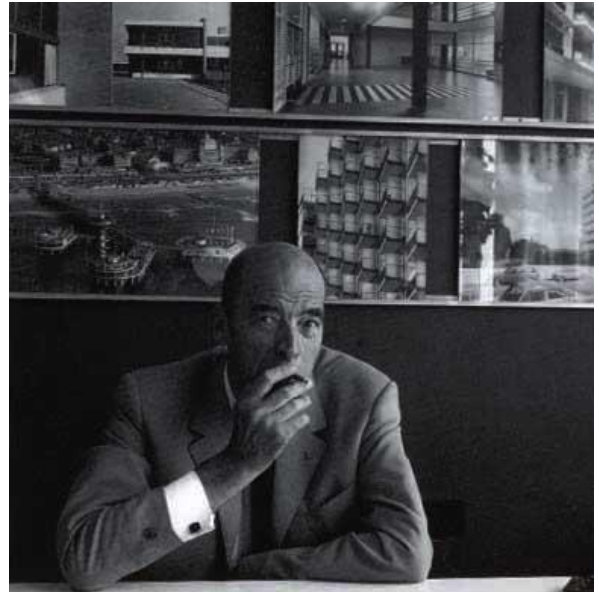
Juryrapport
26 augustus 2021

Iktinosprijs 2021 (studiejaar 2020-2021)

26 augustus 2021

De Iktinosprijs is in 1969 ingesteld door architect Huig Maaskant, medeoprichter van de Rotterdamse Academie van Bouwkunst, met het oogmerk om jaarlijks die Academiestudent te prijzen die “door kwaliteit en karakteristiek van het studieresultaat een (culturele) bijdrage heeft geleverd aan onderwijs, onderzoek en praktijk van architectuur of stedenbouw”. Het ging Maaskant daarbij uitdrukkelijk om tussentijdse studieresultaten en dus niet om afstudeerprojecten.

Uit het studiejaar 2020-2021 is werk uit 26 van de 27 studio's voor de prijs voorgedragen. 25 projecten waren van 24 augustus t/m 3 september te zien op de RDM-Campus. Hiervan dongen 24 mee naar de prijs. De winnaar is bekend gemaakt op donderdag 26 augustus tijdens de Jaaropening van de RAvB in de Keilezaal in Rotterdam.

Jurering

Op dinsdag 24 augustus kwam de jury bijeen in Innovation Dock om het winnende project te selecteren. De jury werd geleid door **Martin Aarts** (voorzitter van de Stichting Vrienden van de Academie) en bestond daarnaast uit de alumni **Tea Hadzizulfic** (architect, ontwerper bij MUST), **Barend Mense** (stedenbouwkundige bij jvantspijker & partners), **Eilien Neumann** (architect, zaakvoerder van Averechts Architecten) en **Chris van Langen** (directeur RAvB). **Jan Duursma** (coördinator Externe Activiteiten op de RAvB) was de secretaris van de jury.

Na een welkomstwoord en een toelichting op de prijs en het werk bestudeerden alle juryleden individueel de voor de Iktinosprijs genomineerde projecten. Vervolgens sprak elk jurylid zijn of haar voorkeuren uit en volgden verschillende discussierondes. Dat leverde de hierna genoteerde observaties en commentaren op.

Algemene observaties

De jury spreekt allereerst haar lof uit voor de kwaliteit van de inzendingen. Ook is men te spreken over de grote diversiteit aan gepresenteerde projecten. Gewaardeerd wordt dat veel studenten in staat blijken om door de schaalniveaus heen te werken.

In de opgaven lijkt nog meer dan voorheen een accent gelegd te worden op actuele maatschappelijke vraagstukken, vooral de klimaatopgave. Het valt daarbij op dat veel stedenbouwprojecten bij de jury in de smaak blijken vallen. De jury vraagt zich af of de maatschappelijke invalshoek misschien beter tot zijn recht komt bij stedenbouwprojecten. Toch lijken er ook binnen het vakgebied van de architectuur veel mogelijkheden te zijn om met de klimaatopgave en natuurinclusief ontwerpen aan de slag te gaan. Dat moet dan wel inhoudelijk onderbouwd zijn, bijvoorbeeld door de studenten meer ecologische kennis mee te geven. Ook kennis van natuurlijke materialen is in dat kader belangrijk.

Sommige projecten waren gebaat geweest bij een helderder presentatie of een uitgebreidere toelichting. De jury realiseert zich daarbij dat dit in een deel van de gevallen veroorzaakt wordt door het vanuit de studio voorgeschreven presentatieformat.

Commentaar van de jury over specifieke projecten

Zinderende dynamiek door Mees Dijkman (Architectuur)

Studio: Het grote stenen huis op het land (kwartaalstudio architectuur)

Docenten: Marjolein van Eig en Joost Emmerik

Commentaar van de jury

Een romantisch en sfeervol, maar tegelijkertijd zeer helder verbeeld ontwerp voor een eroderende donjon. Een deel van de jury vraagt zich af hoe die erosie zich verhoudt tot de ecologie van het slikkengebied.

l'Amour des Moules – a love story door Belle van der Berg, Jurriaan Blom en Arvid Schoots (Architectuur)

Studio: The Design of the Encounter (quarter studio architecture)

Tutors: Alessandra Covini and Giovanni Bellotti

Commentaar van de jury

Fascinerende strategie en een prachtig resultaat voor een kwartaalstudio. Laat zien hoe de natuur en mensen samen kunnen fungeren. De uitwerking had wellicht wat verfijnder gekund.

Levensnevel door Bram Franken (Architectuur)

Studio: Nieuwe Zorg voor de Toekomst (semesterstudio architectuur)

Docenten: Femke Feenstra, Andrea Möhn, René Toneman en Rogier Coopmans

Commentaar van de jury

Een mooi, doordacht en zorgvuldig ontwerp met aandacht voor alle schaalniveaus.

Theater Maakplaats 303 door Luïsa Jacobse (Architectuur)

Studio: Impact Theater (semesterstudio architectuur)

Docenten: Bart van Kampen, Floris van der Poel, Floor Ziegler, Teun Gautier, Louis Janssen, Gerbrand Borgdorff, Ernest van der Kwast en Farbod Moghaddam

Commentaar van de jury

Een contextueel sterk ontwerp met een goede uitwerking. De presentatie had wat sterker gekund. Het eindresultaat komt op de posters niet helemaal tot zijn recht.

Funghi Farm door Léon Silderhuis (Architectuur)

Studio: AGRI-culture (semesterstudio architectuur)

Docenten: Klaas van der Molen, Wesley Leeman en Felix Madrazo

Commentaar van de jury

Project laat overtuigend zien hoe de intensivering van de agrarische industrie vorm kan krijgen. Het door de docenten gekozen, strikte presentatieformat maakt het wel lastig om de hand van de ontwerper te ontdekken.

The (new) Neighbourhood Home door Arianne Fleege (Architectuur)

Studio: The Amenity Studio (semester studio architecture)

Commentaar van de jury

Een mooie en overtuigende transformatie waarmee buurtcentrum De Nieuwe Gaffel wordt opengebrouwen en krachtiger ingebed in de wijk..

Rotterdamse Mythes door Jeroen Bastiaansen (Architectuur)

Studio: Living Apart Together (semesterstudio architectuur)

Docenten: Jaakko van 't Spijker, Joan Almekinders, Kyra Galjee, Nadia Pepels en Vincent de Rijk

Commentaar van de jury

Een boeiend en gelaagd project, maar door de vorm van de presentatie was het lastig voor de jury om grip te krijgen op dit project.

Extractivism: On Common Ground door Daan de Jong (Stedenbouw)

Studio: Crossing Borders (semester studio architecture and urban design)

Tutors: Carolien Schippers, Negar Sanaan Bensi and Nassim Razavian

Commentaar van de jury

Mooi project, met prikkelende beelden die steunen op een krachtige analyse van de grensconditie. Het project had een verdere verdieping verdiend.

Daedalusdorp, Spontaan Zaans! door Indra Kooge (Stedenbouw)

Studio: Intense Stad (semesterstudio stedenbouw en architectuur)

Docenten: Ivar Branderhorst, Franz Ziegler, Frits Palmboom en Gerrit Timmers

Commentaar van de jury

Een slimme verkaveling voor een woongebied op een voormalig bedrijventerrein. Het architectonische niveau had wat beter gepresenteerd kunnen worden.

Pakhuis VICO, Rotterdam door Juliette den Breejen (Architectuur)

Studio: Transformatie Pakhuis VICO (kwartaalstudio architectuur en stedenbouw)

Docenten: Frederik Pöll en Rubén Dario Kleimeer

Commentaar van de jury

Een mooi project. De jury was echter niet helemaal overtuigd van de ingrepen die leidden tot het getransformeerde gebouw.

Hidden Life in the Grassy Triangle door Nicky Schakelaar (Architectuur)

Studio: Het Ontworpen Concept (kwartaalstudio architectuur)

Docenten: Dik Houben en Hans Venhuizen

Commentaar van de jury

Een mooi uitgangspunt en een knap plan. De jury zette echter vraagtekens bij de architectonische uitwerking van de woning.

Inner Lake door Berthel van het Goor (Architectuur)

Studio: The Architecture of Removal (semester studio architecture)

Tutors: Roxane van Hoof, Claudio Saccucci, Hedwig van der Linden and Sereh Mandias

Commentaar van de jury

De voorgestelde ingreep levert een bijzondere binnenplaats op. De jury mist echter verfijning en leven in het ontwerp.

's GravendijkWALK door Angéla Kortleven (Stedenbouw)

Studio: Het Recht van de Traagste (semesterstudio stedenbouw)

Docenten: Riëtte Bosch, Mascha Onderwater, Joost Emmerik en Teun van den Ende

Commentaar van de jury

Een grafisch mooie presentatie. Een goede keuze om de omliggende buurten bij de route te betrekken. Daarentegen wordt de lengte van de 's Gravendijkwal volgens de jury niet optimaal uitgebuit.

Tweede ronde

Ondanks de waardering voor de hiervoor genoemde projecten wilde – of eigenlijk: moest – de jury nader van gedachten wisselen en discussiëren over de volgende elf projecten.

Maassilo, plein op hoogte door Ivo van Doorn (Architectuur)

Studio: Het Rotterdamse Dak (semesterstudio architectuur)

Docenten: Caspar Frenken, Sereh Mandias en Tomas Dirrix

Commentaar van de jury

Mooie en uitnodigende beelden. De architectuur van het paviljoen is mooi verbonden met het bestaande dak. Gewaardeerd wordt dat er bewust ruimte open wordt gelaten voor aanvullend programma. Gemiste kans voor het bijdragen aan meer natuur in de stad.

Catch & Release door Rob Koningen (Stedenbouw)

Studio: Weerstudio (semesterstudio stedenbouw)

Docenten: John de Groot, Jens Jorritsma en Reineke Otten

Commentaar van de jury

Een nieuwe manier om na te denken over klimaat en biodiversiteit in de stad. Een project dat bovendien een vergeten groep inwoners adresseert. Door de verschillende milieu's niet rechtstreeks aan de bouwblokken te koppelen, maar te gebruiken voor het stedenbouwkundige ontwerp als geheel had het project misschien aan kracht kunnen winnen.

Het Lagemeerkoetshof door Tiemen Visser (Architectuur)

Studio: Rewrite Charlois (semesterstudio architectuur)

Docenten: Servie Boetzkes, Gabriel Peña, Peter Mensinga en Valentijn Kerstens

Commentaar van de jury

Een kleine ingreep die op deze plek in Carnisse veel oplevert, en daarmee een inspirerend voorbeeld van transformatie en verdichting. De jury vraagt zich af of de inspiratiebron niet te letterlijk is overgenomen en betwijfelt ook of deze specifieke inbreiding zomaar overal in Carnisse kan worden gekopieerd, zoals één van de tekeningen suggereert.

Rotterdams Palazzo door Ayla Stomp (Architectuur)

Studio: Het Nederlandse Palazzo (semesterstudio architectuur)

Docenten: Hans van der Heijden, Theo van de Beek, Like Bijlsma en Remy Jansen

Commentaar van de jury

Het voorstel laat zien dat de student de basis van de architectuur goed onder de knie heeft: een goed doordachte gevel, bijzondere plattegronden. Een minpuntje wat betreft de jury is de vormgeving van de binnenhof.

De Bewoonbare Formatie door Gian Burgers (Architectuur)

Studio: De Eeuw van de Amateur (semesterstudio architectuur en stedenbouw)

Docenten: Tomas Dirrix, David Habets, Mark Minkjan en Ruben Castro

Commentaar van de jury

Een fascinerende benadering van de locatie, een mooi uitgangspunt om vanuit de ondergrond de regels voor de locatie te destilleren. De jury wordt het echter niet eens over de materialiteit en het al dan niet aanwezig zijn van een programma.

Claim Space door Justus Schaeffer (Architectuur)

Studio: Just Baltimore (semester studio urban design and architecture)

Tutors: Rowin Petersma, Wouter Veldhuis, Cristina Murphy, Daryl Mulvihill and Debora Schiltmans

Commentaar van de jury

Een project dat intrigerende elementen bevat. Een doordachte keuze voor de straten waar de sociale activatoren zich bevinden. Een op alle schaalniveau's uitgewerkt project. Waardering is er ook voor het onderzoek. De uitwerking van de interventies overtuigt niet alle juryleden. Prachtig boekje!

Derde ronde

Tijdens de discussies bleek dat de jury nog verder wilde inzoomen op de volgende vijf projecten.

De Staat van Uitzondering door Thijs de Boer (Stedenbouw)

Studio: Mensenwerk M4H (semesterstudio architectuur en stedenbouw)

Docenten: Bernardina Borra, Monica Adams, Wouter Vos, Damo Holt en Mauricio Freyre

Commentaar van de jury

Een project waarover de jury vrij lang discussieerde. Hoewel iedereen onder de indruk was van het project en waardeerde hoe de kritiek op de gemeentelijke ontwikkelvisie vertaald is in een alternatieve ontwikkelstrategie werd de jury het er uiteindelijk niet over eens of de strategie daadwerkelijk zou kunnen werken en stoorde een deel van de jury zich aan de schijnbaar overal toepasbare verbeeldingsposter.

Het toekomstbestendige Texelse water- en ecosysteem door Michelle Tanis (Stedenbouw)

Studio: De mogelijkheid van een eiland (kwartaalstudio architectuur en stedenbouw)

Docenten: Rianne Janssen en Lara Schrijver

Commentaar van de jury

Een voor een kwartaalstudio bijzonder ver uitgewerkt ontwerp. Een ontwerp voor mensen, bedacht vanuit de leefwereld van de dieren blijkt veel op te kunnen leveren. Een schijnbaar simpele ingreep met een maximaal effect. Een aspect dat niet alle juryleden kon bekoren was de bijna suburbane articulatie van de woningen aan het eind van de landtongen.

Migrant, Reizend Museum door Wessel Geysels (Architectuur)

Studio: Nationaal Centrum Duurzaamheid (semesterstudio architectuur)

Docenten: Remco Bruggink, Sanne van Manen, Lizanne Dirx en Mirjam Veldhuizen van Zanten

Commentaar van de jury

Opnieuw een project dat de jury lang bezig hield. Een unieke benadering van het omgaan met de klimaatopgave. Een utopisch project, een nieuwe Ark van Noach voor een dystopische wereld. De jury vraagt zich wel af of het ontwerp van de zelfvoorzienende machine ook werkelijk klopt. Prachtige maquette.

Derde ronde

Uiteindelijk bleek de discussie over welk project de Iktinosprijs moest krijgen zich toe te spitsen op 2 projecten.

Vlaanderen aan de leiding door Michelle Ritzen (Stedenbouw)

Studio: Haven van Antwerpen (semesterstudio stedenbouw)

Docenten: Bram van Ooijen, Maxime Peters, Carmen Van Maercke en Gosia Olchowska

Commentaar van de jury

Een in alle opzichten overtuigend, helder gepresenteerd en compleet project. Een goede, interessante vondst die zich ver voorbij de Haven van Antwerpen uitstrekt, een uitstekend uitgewerkte strategie, een project dat van waarde is voor de hele regio. Voor een deel van de jury wellicht iets te polytechnisch, maar ook een project dat zich zelfverzekerd op het gebied van het landschapsonwerp durft te begeven.

Het Vooruitkijkende Monument door Daan de Jong (Stedenbouw)

Studio: Post-fossiele Stedelijke Narratieven (semesterstudio stedenbouw)

Docenten: Florian de Visser, Thijs van Spaandonk, Lynne Brouwer en Chidi Onwuka

Commentaar van de jury

Een project dat aan het denken zet en mysterieus is, maar tegelijkertijd conceptueel sterk. Maar is er eigenlijk wel sprake van architectuur of stedenbouw als er niet echt een programma is? Wel een overtuigend narratief, maar geen functies? Is er dan niet gewoon sprake van een kunstwerk? Tegelijkertijd gaat het over een plek, over rituelen, over vormgeven aan ruimte. Uiteindelijk was de jury het er over eens dat dit project nadrukkelijk het ruimtelijk ontwerp inzet als instrument om na te denken over de toekomst, en daarmee overtuigend de kracht toont van wat het ontwerp, of het nu architectuur of stedenbouw is, vermag.

De winnaar van de IKTINOSPRIJS 2021 is ...

Daan de Jong

met

‘Het Vooruitkijkende Monument’